

חוויית הטיפול במשפחות שבראשן אבות הומואים ואימהות לסביות

בקרב אחיות טיפת חלב – מחקר ארצי

אבן ד², גרינשטיין-כהן א², וסגל אנגלצ'ין, ד¹.

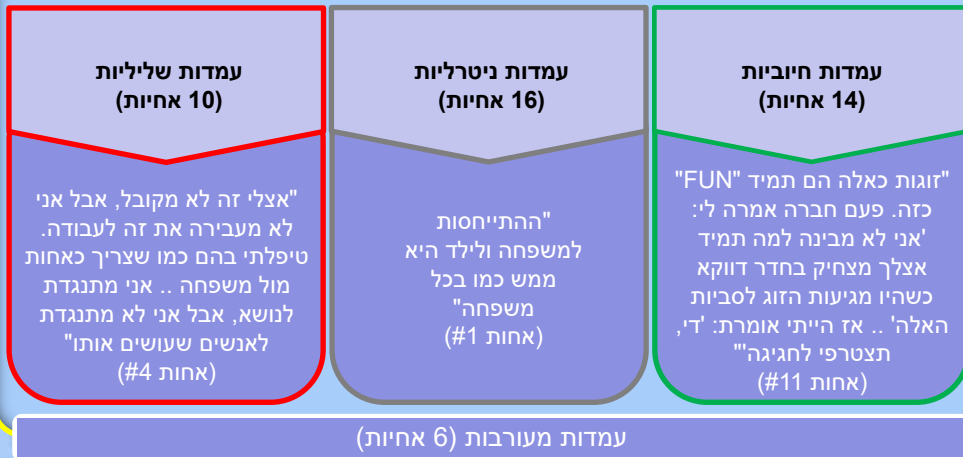
¹ המחלקה לעבודה סוציאלית, הפקולטה למדעי הרוח והחברה, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, ² המחלקה למדעי האחות, הפקולטה למדעי הבריאות, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

מחקר זה (מס' 2502/24) נותמך ע"י הקרן הלאומית למדע

תרשים 1. רצף חוויות הטיפול של האחיות במשפחות שבראשן אבות הומואים ואימהות לסביות

תרשים 2. רצף העמדות של האחיות ביחס למשפחות שבראשן אבות הומואים ואימהות לסביות

- ❖ מרבית האחיות (n=27) הדגישו כי לא קיבלו כל הכשרה ייעודית בנושא משפחות שבראשן אבות הומואים ואימהות לסביות, ואף לא הכשרה למתן מענה הולם למשפחות אלו.
- ❖ חלקן (n=11) תיארו התייחסות מצומצמת בלבד לנושא זה במסגרות ההכשרה ולימודי האחות בעבר.
- ❖ מעל מחצית האחיות (n=24) סבורות כי יש צורך בתוכנית הכשרה ייעודית לשיפור הידע והמיומנויות המקצועיות הנדרשות לטיפול במשפחות אלו.

מסקנות והמלצות לקובעי מדיניות בריאות

ממצאי המחקר מצביעים על האתגרים העומדים בפני אחיות טיפת חלב בטיפול במשפחות שבראשן אבות הומואים ואימהות לסביות. ברמת המדיניות, הממצאים מדגישים את הצורך בפיתוח תוכניות הכשרה ארציות, אשר יקנו לאחיות את הידע והמיומנויות הדרושים למתן מענים המותאמים למאפיינים ולצרכים הייחודיים של משפחות אלו. מהלך זה יאפשר לטיפות החלב להתאים את שירותיהן למגוון המודלים המשפחתיים הקיימים כיום.

רקע

למרות התרחבות היקף המשפחות שבראשן אבות הומואים ואימהות לסביות בעולם ובישראל, מחקרים מעטים בלבד בחנו את חוויות הטיפול במשפחות אלה בקרב אנשי מקצועות הבריאות. התמונה הכללית העולה מהמחקרים חושפת את התחושות המורכבות של רופאים וצוותי אחיות במפגש עם אבות הומואים ואימהות לסביות, כי רופאים וצוותי אחיות לעיתים קרובות חשים שאינם מצוידים בידע ובהכשרה מספקים הנדרשים כדי לתמוך כראוי במפגשים אלה.

מטרת המחקר

המחקר הנוכחי, ראשון מסוגו בישראל, ביקש להרחיב את הידע המצומצם הקיים באמצעות בחינת חוויות הטיפול של אחיות טיפת חלב במשפחות שבראשן אבות הומואים ואימהות לסביות.

שיטת המחקר

מחקר איכותני פנומנולוגי, שהתבסס על 40 ראיונות עומק חצי-מובנים עם אחיות המועסקות בתחנות טיפת חלב הפועלות בשבעת מחוזות משרד הבריאות ובעיריית תל אביב. הראיונות נותחו בניתוח תמטי.

ממצאים

חוויות הטיפול של האחיות במשפחות אלו נעות על פני רצף. בקצהו האחד נמצאו אחיות שתיארו את חוויות הטיפול כחיוביות; במרכז הרצף נמצאו כמחצית מהאחיות, שתיארו את הטיפול במשפחות אלו כטיפול שגרתי, הדומה לטיפול הניתן למשפחות שבראשן הורים הטרוסקסואלים; ואילו בקצהו השני של הרצף נמצאו אחיות שתיארו את חוויות הטיפול במונחים שליליים, תוך ביטוי תחושות של מבוכה, חוסר ידע והיעדר הכשרה מתאימה למתן טיפול הולם למשפחות אלו. (תרשים 1)

עמדות האחיות ביחס למשפחות שבראשן אבות הומואים ואימהות לסביות נעות אף הן על פני רצף. קרוב לשליש מהאחיות הביעו עמדות חיוביות ותומכות ביחס למשפחות אלו; מספר דומה תיארו עמדות ניטרליות; וכרבע מהן הביעו עמדות שליליות וביקורתיות כלפי משפחות אלו. מספר מצומצם של אחיות דיווחו על עמדות מעורבות, המשקפות מיקומים שונים לאורך הרצף. (תרשים 2)